

ขอบเขต ผล และการบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้น

นายปิติพงศ์ อชาวมงคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0750-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SCOPE, EFFECT AND ENFORCEMENT OF SHAREHOLDERS' AGREEMENT

Mr. Pitipong Archamongkol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Department of Law

Faculty of Law

Chulalongkorn University

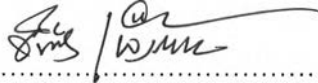
Academic Year 2001

ISBN 974-17-0750-9

ข้อวิพากษ์
โดย
สาขาวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

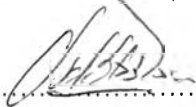
ขอบเขต ผล และการบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้น
นายปิติพงศ์ อาชามงคล
นิติศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไหมวิไลกุล

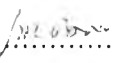
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ข้อวิพากษ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิตพันธ์ เชื้อบุญชัย)

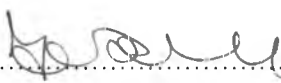
คณะกรรมการสอบวิพากษ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชิตพันธ์ เชื้อบุญชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไหมวิไลกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ชวลิต ัตถศาสตร์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ปิติพงศ์ ชูรพีพัฒนพงศ์)

ปิติพงษ์ อาชามงคล : ขอบเขต ผล และการบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้น (SCOPE, EFFECT AND ENFORCEMENT OF SHAREHOLDERS' AGREEMENT) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ โฆวิไลกุล, 173 หน้า. ISBN 974-17-0750-9

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาถึงปัญหากฎหมายในการจัดทำสัญญาผู้ถือหุ้น โดยพิจารณาถึงขอบเขตสาระสำคัญ ผล และการบังคับใช้ตามสัญญาผู้ถือหุ้นรวมทั้งประโยชน์และการเสนอแนะเพื่อวางแนวทางในกรณีต่าง ๆ ดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนเพื่อให้เข้าใจถึงขอบเขต สาระสำคัญ ผล และการบังคับใช้ของสัญญาผู้ถือหุ้นและประโยชน์ของสัญญาผู้ถือหุ้นเพื่อนำไปใช้พัฒนาธุรกิจในการร่วมทุนตลอดจนการศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

1. ขอบเขตของสัญญาผู้ถือหุ้น เป็นสิ่งที่กำหนดโครงสร้างของสัญญาผู้ถือหุ้นเพื่อให้สัญญาผู้ถือหุ้นนั้นมีผลบังคับใช้ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยที่ขอบเขตของสัญญาจะอาศัยหลักความศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงเจตนา และหลักเสรีภาพในการทำสัญญา ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการขัดต่อหลักกฎหมายว่าด้วยความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

2. สาระสำคัญของสัญญาผู้ถือหุ้น เป็นสิ่งที่แสดงถึงข้อตกลงระหว่างคู่สัญญาเพื่อให้เกิดผลผูกพัน และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดซึ่งข้อกำหนดในสัญญาผู้ถือหุ้นมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับเจตนาและวัตถุประสงค์ของคู่สัญญาทั้งหลาย โดยสาระสำคัญของสัญญาผู้ถือหุ้นนั้นจะต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยบริษัท

3. ผลของสัญญาผู้ถือหุ้น เป็นส่วนที่แสดงถึงผลของข้อตกลงที่คู่สัญญาได้กำหนดเอาไว้ในสัญญาซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักทฤษฎีสัญญาต้องเป็นสัญญา ผลของสัญญาจะต้องก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกัน และสามารถทำให้คู่สัญญาทุกฝ่ายสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสัญญาผู้ถือหุ้น

4. การบังคับใช้ของสัญญาผู้ถือหุ้น เป็นส่วนที่คู่สัญญานำเอาข้อตกลงในสัญญามาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทนั้นเกิดประสิทธิภาพและพัฒนาธุรกิจในเรื่องของการร่วมทุน การบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นจะต้องเป็นตามหลักสุจริต คือไม่ใช่ข้อสัญญาทำให้คู่สัญญาอื่นเกิดความเสียหายหรือความเสียหายได้

5. ประโยชน์ของสัญญาผู้ถือหุ้น โดยสัญญาผู้ถือหุ้นนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบริษัท ผู้ถือหุ้น และธุรกิจในการร่วมลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมลงทุนระหว่างกลุ่มธุรกิจหรือการร่วมลงทุนระหว่างนักลงทุนไทยกับนักลงทุนต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการกำหนดความสัมพันธ์ภายในระหว่างผู้ถือหุ้นของบริษัท นอกเหนือจากที่กฎหมายได้บัญญัติไว้

อนึ่งคู่สัญญาทุกฝ่ายจะต้องกำหนดข้อตกลงต่าง ๆ ในสัญญาผู้ถือหุ้นให้สามารถดูแลและรักษาผลประโยชน์ของคู่สัญญาทุกฝ่ายได้อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยข้อตกลงในสัญญาจะต้องกำหนดให้สิทธิแก่คู่สัญญาทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการคิด บริหาร และจัดการบริษัทเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดระหว่างคู่สัญญาทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม

ภาควิชานิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติต ม. ๖๗/๒๕๖๐
สาขาวิชานิติศาสตร์..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2544..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##4186104034 : MAJOR LAWS

KEYWORD : COMPANY/ SHAREHOLDERS' AGREEMENT

PITIPONG ARCHAMONGKOL : THESIS TITLE. (SCOPE, EFFECT AND ENFORCEMENT OF SHAREHOLDERS' AGREEMENT.) THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR PRASIT KOVILAIKOOL, 173 pp. ISBN 974-17-0750-9

This thesis aimed at studying the legal problems concerning the preparation of shareholders' agreement, by taking into account the scope, effect and enforcement of shareholders' agreement as well as benefits and recommendations so as to form a guideline for various cases discussed herein. This study will enable limited and public companies to understand scope, effect, enforcement and benefits of shareholders' agreement so as to develop joint-venture business. Key contents can be summarized as follows:

1. The scope sets forth structure of shareholders' agreement so that it can be duly enforced under the laws. The scope shall be based on the Principle of Sanctity of Contract and Principle of Freedom of Contract, while not inconsistent with the law on public order or good morals;

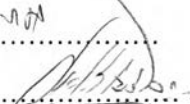
2. The content represents binding agreements between the parties. In this regard, the parties are to observe the provisions in the shareholders' agreement, which vary upon intentions and objectives of the parties, provided that the content must be in accordance with the laws governing company;

3. The effect shows effect of the agreements, which the parties provided in the agreement. The effect must follow the Theory of Pacta Sun Servanda and lead to mutual benefits with all parties achieving the objectives stated therein;

4. Enforcement is the part where the parties apply the agreement in order to enhance efficiency and development of joint-venture mechanism. Enforcement must comply with the principle of good faith. In other words, the agreement shall not create disadvantage or damage upon other parties;

5. Benefits shall be felt among companies, shareholders and joint-venture business whether it is a joint venture between business groups or Thai and foreign investors. This agreement shall also forge internal relationships among shareholders, other than those prescribed by laws.

In addition, provisions of the shareholders' agreement must be prescribed so as to create and maintain equal and fair benefits for all parties involved. That is the agreements shall give all parties the right to participate in the company's management and administration, hence resulting in fair and utmost benefits for all parties.

ภาควิชานิติศาสตร์.....	ลายมือชื่อนิติป. พิธิพงษ์.....
สาขาวิชานิติศาสตร์.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2544.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะไม่มีทางสำเร็จลงได้หากปราศจากซึ่งความสนับสนุนและความเมตตาจากท่านรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โนมวิไลกุล ที่ได้ให้ความกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ผู้เขียน ซึ่งนอกจากให้แนวทางในการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว ท่านยังให้คำปรึกษาอื่น ๆ และสละเวลาอันมีค่าให้แก่ผู้เขียนอย่างสม่ำเสมอด้วยดีตลอดมาโดยมิได้เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ผู้เขียนรู้สึกสำนึกในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการวิจัย ตลอดจนแนะนำหนังสือที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นท่านอาจารย์กิติพงศ์ อรุณีพัฒน์พงศ์ ท่านอาจารย์สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และท่านอาจารย์ชวลิต อัดตศาสตร์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำทั้งในทางวิชาการและทางปฏิบัติที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งให้แก่ผู้เขียนในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณ พาร์ทเนอร์ทุกท่านของบริษัทจอห์นสัน สโด้คส์ แอนด์ มาสเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ตลอดจนเพื่อร่วมงานทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนและอำนวยความสะดวกทั้งหลายแก่ผู้เขียน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของผู้เขียนจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี นอกจากนั้นผู้เขียนขอขอบคุณคุณชวัลรัตน์ แก้วธรรมคุณที่เป็นคนคอยให้กำลังใจและช่วยเหลือจัดเรียงพิมพ์วิทยานิพนธ์ให้สำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นมาได้ รวมทั้งบรรดาเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลและเสริมสร้างบรรยากาศทางการศึกษาที่ดีในระหว่างการศึกษาตลอดมา

ท้ายที่สุดผู้เขียน ขออุทิศผลงานวิทยานิพนธ์ให้กับคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวของผู้เขียนที่ให้การสนับสนุนการศึกษาและอุปการะแก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1 บททั่วไป	5
1. ความหมายและหลักทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท.....	5
1.1 ความหมายของคำว่า “บริษัท”.....	5
1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับบริษัท.....	6
1.3 ข้อยบังคับของบริษัท.....	12
2 ความหมายและสิทธิพื้นฐานของผู้ถือหุ้น.. ..	13
2.1 ความหมายของคำว่า “หุ้น” และ “ผู้ถือหุ้น”	14
2.2 ลักษณะทั่วไปของผู้ถือหุ้น.....	15
2.2.1 ความเป็นเจ้าของหุ้น.....	16
2.2.2 การจัดการบริษัทด้วยคะแนนเสียงข้างมาก.....	17
2.2.3 ความเสมอภาคของผู้ถือหุ้นทุกคนในบริษัท.....	18
2.2.4 หลักระหว่างผู้ถือหุ้นข้างมากที่มีอำนาจควบคุม กับผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างน้อย.....	18
2.3 สิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้น.....	19

2.3.1	สิทธิในการเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนน ในการประชุมผู้ถือหุ้น.....	20
2.3.2	สิทธิในการรับเงินปันผล.....	22
2.3.3	สิทธิในการรับทรัพย์สินคืนเมื่อบริษัทได้เลิกกัน.....	22
2.3.4	หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นซึ่งจำกัดเพียง เท่าที่เงินตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ.....	23
3.	ลักษณะ ขอบเขตและข้อจำกัด และบทบัญญัติที่เกี่ยวกับบริษัทมหาชน.....	23
3.1	ลักษณะทั่วไปของบริษัทมหาชน.....	23
3.2	ขอบเขต รูปแบบและข้อจำกัดของบริษัทมหาชน.....	24
3.3	บทบัญญัติที่สำคัญที่ควบคุมบริษัทมหาชน.....	30
4.	ลักษณะ ขอบเขต และข้อจำกัด และบทบัญญัติที่เกี่ยวกับบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์.....	32
4.1	ลักษณะทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์.....	32
4.2	ขอบเขต รูปแบบ และข้อจำกัดของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์.....	35
4.3	บทบัญญัติที่สำคัญที่ควบคุมบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์.....	37
5	ความหมายและหลักทั่วไปเกี่ยวกับสัญญา.....	38
5.1	ความหมายของสัญญา.....	38
5.2	หลักเสรีภาพในการทำสัญญา.....	38
5.3	ทฤษฎีความศักดิ์สิทธิ์แห่งการแสดงเจตนา.....	40
5.4	หลักความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน.....	41
6	ความสัมพันธ์และหลักพื้นฐานระหว่างผู้ถือหุ้นกับบริษัท.....	44
7	ความสัมพันธ์และหลักพื้นฐานระหว่างผู้ถือหุ้นกับผู้ถือหุ้น.....	45
2	หลักเกณฑ์ ขอบเขต และวัตถุประสงค์ของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	46
1.	ความหมาย และแนวคิดในการจัดทำสัญญาผู้ถือหุ้น.....	46
1.1	ความหมายของคำว่าสัญญาผู้ถือหุ้น.....	46
1.2	แนวคิดในการจัดทำสัญญาผู้ถือหุ้น.....	48
2.	วัตถุประสงค์และเหตุผลในการจัดทำสัญญาผู้ถือหุ้น.....	50
2.1	เพื่อกำหนดสิทธิของผู้ถือหุ้นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับ รวมทั้งสิทธิของผู้ถือหุ้นบางประการที่ไม่อาจกำหนด	

	ไว้ได้ในข้อบังคับ.....	50
2.2	เพื่อกำหนดความสัมพันธ์พิเศษที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ถือหุ้นซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับกิจการบริหารงานในบริษัท.....	51
2.3	เพื่อป้องกันหรือปกป้องสิทธิผู้ถือหุ้นไม่ว่าฝ่ายข้างน้อยหรือฝ่ายข้างมาก.....	52
2.4	ในกรณีที่บริษัทเข้าร่วมเป็นคู่สัญญา เพื่อผูกพันตามข้อตกลงต่าง ๆ ที่ผู้ถือหุ้นได้เข้าร่วมทำสัญญาและข้อตกลงไว้.....	53
2.5	เพื่อสงวนไว้เป็นความลับไม่เผยแพร่ต่อสาธารณชน.....	54
2.6	เพื่อกำหนดสิทธิต่าง ๆ ของหุ้นแต่ละประเภทในบริษัท	54
3.	รูปแบบของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	55
3.1	สัญญาผู้ถือหุ้นระหว่างผู้ถือหุ้นบางคน.....	55
3.2	สัญญาผู้ถือหุ้นระหว่างผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัท.....	55
3.3	สัญญาผู้ถือหุ้นระหว่างผู้ถือหุ้นทั้งหมดรวมทั้งบริษัทด้วย.....	56
4.	ลักษณะและสาระสำคัญของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	56
4.1	ข้อกำหนดทั่วไป	57
4.2	ข้อกำหนดจำกัดความ.....	58
4.3	ข้อกำหนดขอบเขตธุรกิจ.....	59
4.4	ข้อกำหนดโครงสร้างของบริษัท.....	59
4.5	ข้อกำหนดอำนาจในการจัดการบริษัท.....	59
4.6	ข้อกำหนดข้อจำกัดการโอนหุ้น.....	63
4.7	ข้อกำหนดด้านเงินทุน.....	69
4.8	ข้อกำหนดนโยบายและการจ่ายเงินปันผล	69
4.9	ข้อกำหนดการห้ามเปิดเผยความลับ.....	72
4.10	ข้อกำหนดจำกัดการแข่งขันการประกอบธุรกิจ.....	73
4.11	ข้อกำหนดการระงับซึ่งสัญญา.....	73
4.12	ข้อกำหนดการระงับข้อพิพาทโดยทางอนุญาโตตุลาการ.....	76
3	ขอบเขต ผล สภาพปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้น.....	78
1.	ขอบเขตของสัญญาผู้ถือหุ้น	79
1.1	คู่สัญญา.....	79
1.2	เจตนา และวัตถุประสงค์.....	80
1.3	บทบัญญัติของกฎหมายที่ควบคุมสัญญาผู้ถือหุ้น.....	82

1.3.1	บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญญา.....	82
1.3.2	บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยบริษัท.....	83
1.4	การจัดทำและระยะเวลาของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	85
1.4.1	การจัดทำสัญญาผู้ถือหุ้น.....	85
1.4.2	ระยะเวลาของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	85
1.5	การแก้ไขและการระงับซึ่งสัญญาผู้ถือหุ้น.....	86
1.5.1	การแก้ไขสัญญาผู้ถือหุ้น.....	87
1.5.2	การระงับซึ่งสัญญาผู้ถือหุ้น.....	87
2.	ผลของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	88
2.1	ผลของสัญญาภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสัญญา.....	88
2.2	ผลของสัญญาภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยบริษัท.....	90
2.2.1	กรณีสัญญาผู้ถือหุ้นที่จัดทำขึ้นภายใต้บริษัทจำกัด.....	90
2.2.2	กรณีสัญญาผู้ถือหุ้นที่จัดทำขึ้นภายใต้บริษัทมหาชน.....	94
2.2.3	กรณีสัญญาผู้ถือหุ้นที่จัดทำขึ้นภายใต้บริษัทจดทะเบียน.....	95
3.	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับตามสัญญาผู้ถือหุ้น.....	96
3.1	การทำและบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัด.....	96
3.2	การทำและบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชน.....	97
3.3	การทำและบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นในบริษัทจดทะเบียน.....	98
3.4	การวางข้อจำกัดการ โอนหุ้นในบริษัทจำกัดนั้นสามารถกำหนด ได้เพียงใด.....	99
3.5	ผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับตามสัญญาผู้ถือหุ้น และการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย.....	102
4	วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับขอบเขต ผล และการบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้น	104
1.	วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับขอบเขตและผลของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	104
1.1	วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับขอบเขตของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	104
1.2	วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับผลของสัญญาผู้ถือหุ้น.....	107
2.	วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้น.....	109
2.1	การทำและบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัด.....	109
2.2	การทำและบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชน.....	118
2.3	การทำและบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นในบริษัทจดทะเบียน.....	122
2.4	การวางข้อจำกัดการ โอนหุ้นในบริษัทจำกัดนั้นสามารถกำหนด	

ได้เพียงใด	125
2.5 ผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้สัญญาผู้ถือหุ้นและ การแก้ไขเยียวยาความเสียหาย.....	133
3. ความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างมากและผู้ถือหุ้นฝ่ายข้างน้อย ในการจัดทำสัญญาผู้ถือหุ้น.....	141
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	145
1 บทสรุป.....	145
2 ข้อเสนอแนะ.....	151
รายการอ้างอิง.....	153
ภาคผนวก.....	158
ประวัติผู้เขียน.....	173